

Regionale keringen Alblasserwaard-Vijfheerenlanden

advies bij de landschapsvisie

provinciaal adviseur

ruimtelijke kwaliteit

in zuid-holland

 Regionale keringen Ablasserwaard-Vijfheerenlanden

 advies bij de landschapsvisie

 AV-PAZH-15

 2 juni 2015

Aanleiding

Waterschap Rivierenland heeft mij als provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit gevraagd te adviseren omtrent de versterking van de regionale keringen in de Alblasserwaard Vijfheerenlanden. In een eerder stadium is dit gebeurd door een reactie op het inrichtingsplan voor de Molenkade Groot-Ammers (PAZH advies 11). De bevindingen van deze casus hebben als input gediend voor een brede geformuleerde landschapsvisie op de versterking van de regionale keringen in dit gebied (Regionale keringen Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, landschapsvisie H+N+S, 2015). In voorliggend advies geef ik u mijn reactie op dit document en doe ik enkele suggesties.

Reactie & aanbevelingen

Het is lovenswaardig dat het Waterschap de opgave voor versterking van de regionale keringen nadrukkelijke vanuit een ruimtelijke kwalitatieve insteek benaderd door aan de voorkant hiervoor een visie op te stellen. Door met behulp van ontwerpend onderzoek te verkennen waar kansen en mogelijke knelpunten ten aanzien van de versterking liggen wordt de ontwerp-opgave in een vroegtijdig stadium gedefinieerd. Door vervolgens een visie te formuleren op basis van kernkwaliteiten en deze te vertalen naar ontwerpprincipes wordt een helder kader aangedragen waarmee toekomstige versterkingopgaven aangepakt kunnen worden. De gekozen aanpak is wat dat betreft 'voorbeeldig' in mijn ogen.

Graag geef ik nog enkele suggesties en aanbevelingen meer waarmee dit kader nog aangescherpt zou kunnen worden.

1. De recreatieve opgave

Ik mis op het niveau van de opgave (h3) en de visie (h4) de recreatieve opgave die in verband gebracht kan worden met de versterkingsopgave. De opgaven die worden benoemd zijn natuur(ontwikkeling) en waterkwaliteit (KRW). In mijn ogen ligt er ook een recreatieve opgave die aandacht verdient. Voor zowel het water als de kades geldt dat het lijnen door het landschap zijn met ook een grote (potentiële) recreatieve waarde als routes waarlangs het landschap is te ervaren. In algemene zin wordt het belang van deze routes (als kernkwaliteit) in de visie wel benoemd, maar een aanscherping en verdieping van de opgave die daarmee samenhangt is wat mij betreft op zijn plaats. Een analyse van de huidige recreatieve toegankelijkheid (wandelen, fietsen, varen), knelpunten en potenties in dit netwerk kan vervolgens input leveren voor een op dit punt aangescherpte visie en bijbehorende principes.

2. Cultuurhistorie in beeld

Dat de relatie met cultuurhistorie een belangrijke opgave is komt op verschillende plekken duidelijk naar voren in het verhaal. Om inzicht te krijgen in omvang en situering van de belangrijkste uitdagingen op dit vlak zou het letterlijk in beeld brengen van de cultuurhistorische waarden die raken aan de kadeverbetering illustratief zijn. Ik denk dan aan een kaartbeeld waarin bv de monumentale bebouwing wordt geprojecteerd op de versterkingsopgave. Daarbij vraag ik mij overigens af of ook archeologische waarden nog van invloed zijn en hierbij betrokken dienen te worden.

3. Kernkwaliteiten en principes

De benoemde kernkwaliteiten zijn helder en herkenbaar. Qua formulering zou de ambitie wat mij betreft verder mogen gaan dan 'reageren' op de kernkwaliteiten. Ik pleit er voor de opgave voor kadeversterking aan te wenden om kwaliteiten verder te versterken. Ik denk daarbij dan bijvoorbeeld aan versterking van de natuurwaarde en recreatieve betekenis. Dit zou in de visie scherper benoemd kunnen worden.

De kernkwaliteiten vormen in belangrijke mate de kapstok voor de ontwerpprincipes zoals die voor de verschillende typen kades worden uitgewerkt. De visie kan nog aan kracht winnen wanneer de link tussen kernkwaliteit en principe duidelijker wordt gelegd. In sommige gevallen is nu niet helemaal duidelijk om welke redenen (i.v.m. welke kernkwaliteit) er een bepaald principe wordt voorgesteld. Een goede argumentatie draagt bij aan de juiste interpretatie van de voorstellen en maakt het mogelijk voor partijen die er mee aan de slag moeten de juiste afwegingen te maken.

4. Kader voor het vervolg

Met de landschapsvisie heeft u een waardevol instrument in handen voor borging van de ruimtelijke kwaliteit bij de uitwerking van de plannen in verschillende deelprojecten. Ik ga er vanuit dat deze landschapsvisie een belangrijke rol gaat spelen in het verkennen van varianten, afweging en keuze van de oplossing bij deze projecten. Het interpreteren en door laten werken van de visie vergt daarbij de voortdurende inzet van de juiste (ontwerpde) deskundigheid. Ik vertrouw erop dat u de ingezette lijn met zorgvuldige aandacht voor ruimtelijke kwaliteit ook doorzet in de verdere planvorming tot en met de realisatie.

Abe Veenstra

Provinciaal Adviseur Ruimtelijke Kwaliteit Zuid Holland

Bron:

Regionale keringen Alblasserwaard- Vijfheerenlanden, landschapsvisie H+N+S
landschapsarchitecten i.o.v. Waterschap Rivierenland, 2015

provinciaal adviseur

ruimtelijke kwaliteit

in zuid-holland

Abe Veenstra

*Zuid-Hollandplein 1
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
t: (070) 441 68 06
e: a.veenstra@pzh.nl
website: www.pazh.nl*